

Prekasno podnošenje zahtjeva za naplatu troškova za izvršene usluge, po nahodjenju ovog suda, samo je onda, ako je protekao zastarni rok za naplatu odnosnog zahtjeva. S obzirom na izloženo prvostepeni sud je osnovano obvezao tuženoga na plaćanje spornog iznosa za naknadu troškova ukrcaja u španjolskoj luci u iznosu od 22.968.- dinara.

V.V.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Presuda br. III-Sl-407/76-2
od 3. III 1976.

Vijeće: Ivo Bešker, Gavro Badovinac, prof.dr Čedo Rajačić

Prijevoz stvari morem - Brodarova odgovornost - Manjak tereta - Klauzule u teretnici s kojima brodar navodi da ne odgovara za količinu, da je težina unesena prema navodima krcatelja i da je ambalaža u slabom stanju - Ove se klauzule ne odnose na manjak broja vreća tereta - Kod utvrđivanja količine tereta koji je bio uvrećan u manjkajućim vrećama uzima se u obzir prosječna težina vreće

Tužitelj je primatelj tereta, prvotuženi brodar koji je prevezao teret, a drugotuženi je špediter koji je po nalogu tužitelja primio od brodara teret.

Sporno je medju strankama da li je prvotuženi brodar dužan platiti tužitelju iznos od 10.695.- indijskih rupija na ime naknade štete za manje isporučenih 85 vreća uljanih pogača u težini od 6.713,80 kg čija je vrijednost obračunata prema fakturi inozemnog isporučitelja robe, te da li je drugotuženi špediter dužan platiti tužitelju na ime naknade štete iznos od 32.687 indijskih rupija na ime umanjenja vrijednosti gubitka na pometačini na iskrcanom teretu uljanih pogača, koji je teret drugotuženi špediter otpremio tužitelju.

Rješavajući spor prvostepeni sud obvezao je prvotuženog brodara da plati tužitelju iznos od 10.695 indijskih rupija s 8% kamata i da mu naknadi parnični trošak od din. 900.-, dok je s tužbenim zahtjevom tužitelja odbio prema drugotuženom i obvezao je tužitelja da drugotuženom naknadi trošak spora od din. 85.- iz razloga jer je nakon provedene rasprave našao da je prvotuženom manjak od 85 vreća uredno i pravilno protestiran, te da je s obzirom na to prvotuženi odgovoran za pokazani manjak robe

prilikom iskrcaja, a čija je težina i vrijednost utvrđena na temelju faktura.

U pogledu drugotuženoga sud je odbio zahtjev tužitelja jer je našao da drugotuženi kao špediter za umanjenje vrijednosti tereta nije odgovoran, jer je preko poduzeća "Luka" uredno ispunio svoju obvezu iz čl.71, st.2. ZUIPB, tj. pravovremeno je protestirao oštećenje tereta i poduzeo mjere za utvrđivanje štete.

Prvotuženi pobija presudu žalbom u dijelu izreke pod I, kojom je obavezan na plaćanje iznosa od 10.695.- indijskih rupija tužitelju zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava.

Prvotuženi u žalbi ističe da sud nije vodio računa o činjenici da je u teretnicama navedena oznaka iz koje slijedi da je u pogledu težine otklonjena odgovornost broдача, da je navedeno da su vreće rabljene i druge ruke, te da su od jednostrukog jutelog tkanja, a težina i sadržaj da su naznačeni po krcatelju, te da broдар ne odgovara za težinu i gubitak sadržaja. Nadalje ističe da sud nije vodio računa o činjenici da je u brodskim skladištima bilo rasutih vreća i pometačine koja je kasnije bila uvrećana u vreće i da je taj teret broдар u luci ukrcaja predao primatelju. Smatra da tuženi broдар nije isporučio manje tereta, jer navodno težina označena u teretnicama ne odgovara težini tereta, pa je sud težinu u zdravim vrećama uzeo kao dokazanu i dodavši toj težini težinu pometačine, utvrdio na taj način razliku u težini za koju je osudio tuženoga da je naknadi.

Drugostepeni sud je žalbu odbio iz slijedećih razloga:

Rješavajući spor prvostepeni sud^{je} utvrdio sve činjenice odlučne za pravilno rješenje spora, pa je na temelju tako utvrđenog činjeničnog stanja donio presudu koju je jasno i iscrpno obrazložio. Tako utvrđeno činjenično stanje i obrazloženje presude ovaj sud u cijelosti prihvaća.

U toku spora tužitelj je izmijenio svoj tužbeni zahtjev tako da je u odnosu na prvotuženog broдача postavio zahtjev za naknadu štete za 85 manje iskrcajnih vreća, po teretnicama kako su označene u tužbi, a čija težina iznosi prema navodu tužitelja 6.713,80 kg. Protestom primatelja tereta, tj. "Luke", od dana 13.X 1969.g. izričito je navedeno da se protestira manjak od 85 vreća, a osim toga pro-

testirano je 857 rastrganih, 82 prazne i 20 mokrih vreća. U pogledu odnosnog manjka brodaru je pravovremeno uložen uredan protest. Kako se u predmetnom slučaju radi o vrećama prosječne težine od oko 79 kg, očito je da je težina 85 vreća upravo onolika kako je to u tužbi i u svom podnesku od 24.XI 1975.g. naveo tužitelj. Odnosna prosječna težina slijedi i iz nalaza Organizacije za utvrđivanje kvalitete i kvantitete čiji su certifikati priloženi spisu. Pozivanje žalbe u pogledu navoda u teretnici "rečeno da teži", "vreće rabljene - druge ruke" i "vreće od jednostrukog jutelog tkanja" nema nikakve osnove. Ova klauzula teretnice odnosi se na eventualno otklanjanje odgovornosti tuženog brodarara za težinu, te odgovornosti za cijepanje i rasipanje tereta iz vreća, te osnovanost brodarara na pozivanje na odgovornost za eventualni manjak ili umanjenje vrijednosti robe zbog nepravilnog pakiranja. Za ovakav manjak kao i umanjenje vrijednosti tereta, te oštećenje i cijepanje vreća, izmjenom tužbenog zahtjeva tužitelj brodarara nije ni teretio, već je za odnosni manjak i oštećenje upravio svoj zahtjev prema drugotuženom špediteru.

S obzirom na to navodi žalbe i pozivanje prvotuženog na primjedbe na teretnicama nemaju osnove.

U smislu odredaba čl.53. ZUIPB, a koji se zakon u smislu odredaba čl.130, toč.2. u pogledu odgovornosti brodarara za oštećenje, manjak ili gubitak tereta ima primijeniti na sporni odnos jer se luka odredišta nalazi u Jugoslaviji, brodar odgovara za svako oštećenje, manjak i gubitak stvari koje je primio na prijevoz od prijema do predaje, ako ne dokaže da je oštećenje ili manjak nastao zbog uzroka koji se nisu mogli izbjeći pažnjom urednog brodarara. Kako se u predmetnom slučaju radi o manjku, tj. broju vreća i njihovoj prosječnoj težini koja je brodaru uredno i pravovremeno protestirana u smislu odredaba čl.71. ZUIPB, a brodar u toku spora nije dokazao da je odnosni manjak nastao bez njegove krivnje, to je prvostepeni sud pravilno uzeo da je tuženi brodar odgovoran za manjak od 85 vreća spornog tereta, odnosno da je dužan naknaditi njegovu protuvrijednost.

V.V.